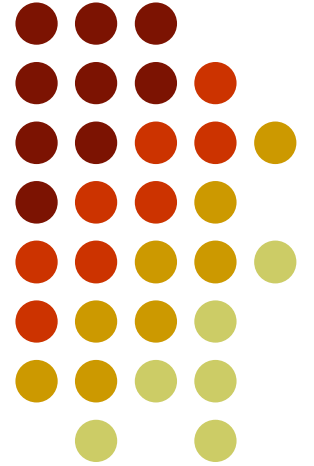

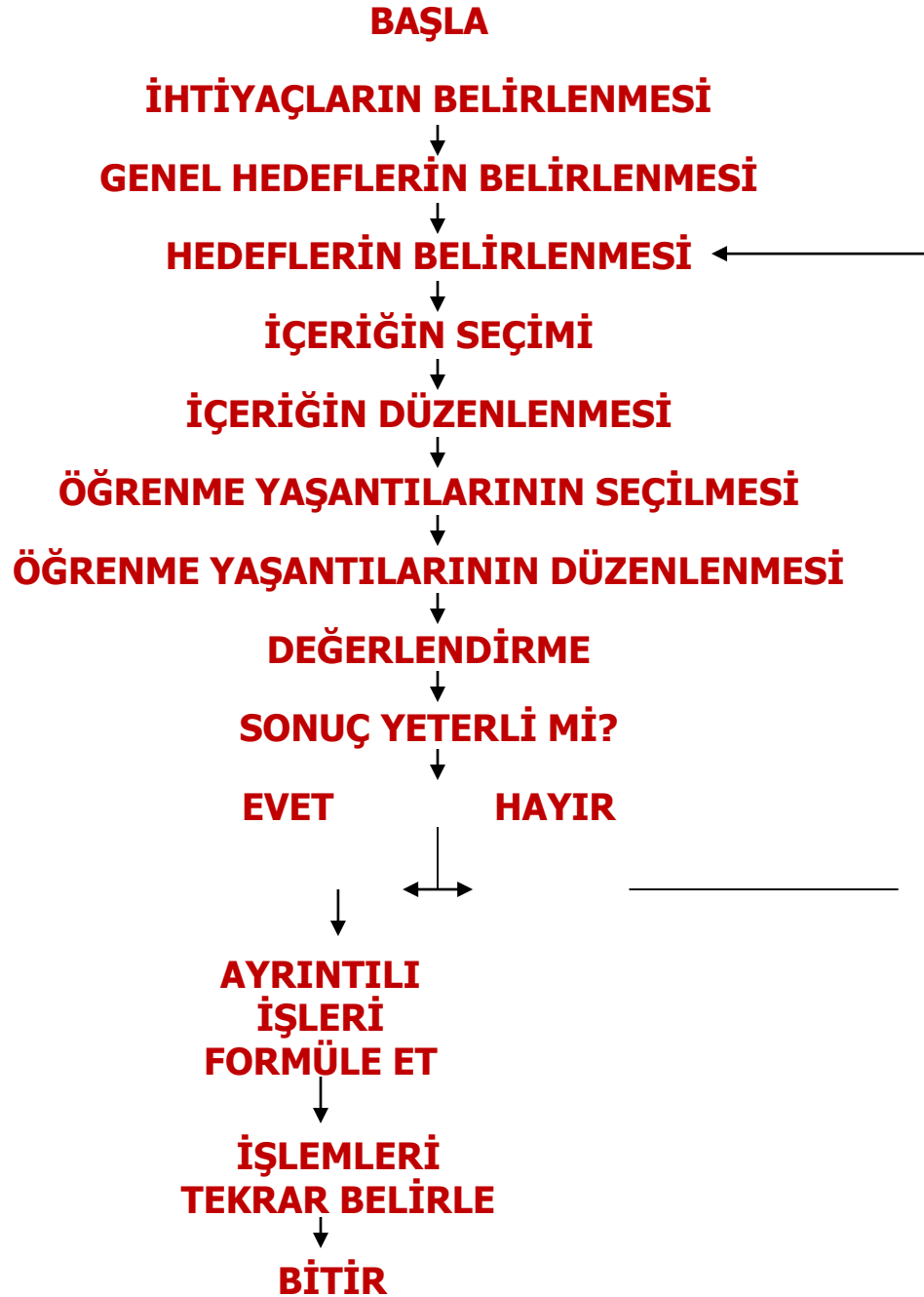
Program Geliştirme

İÇERİĞİN DÜZENLENMESİ

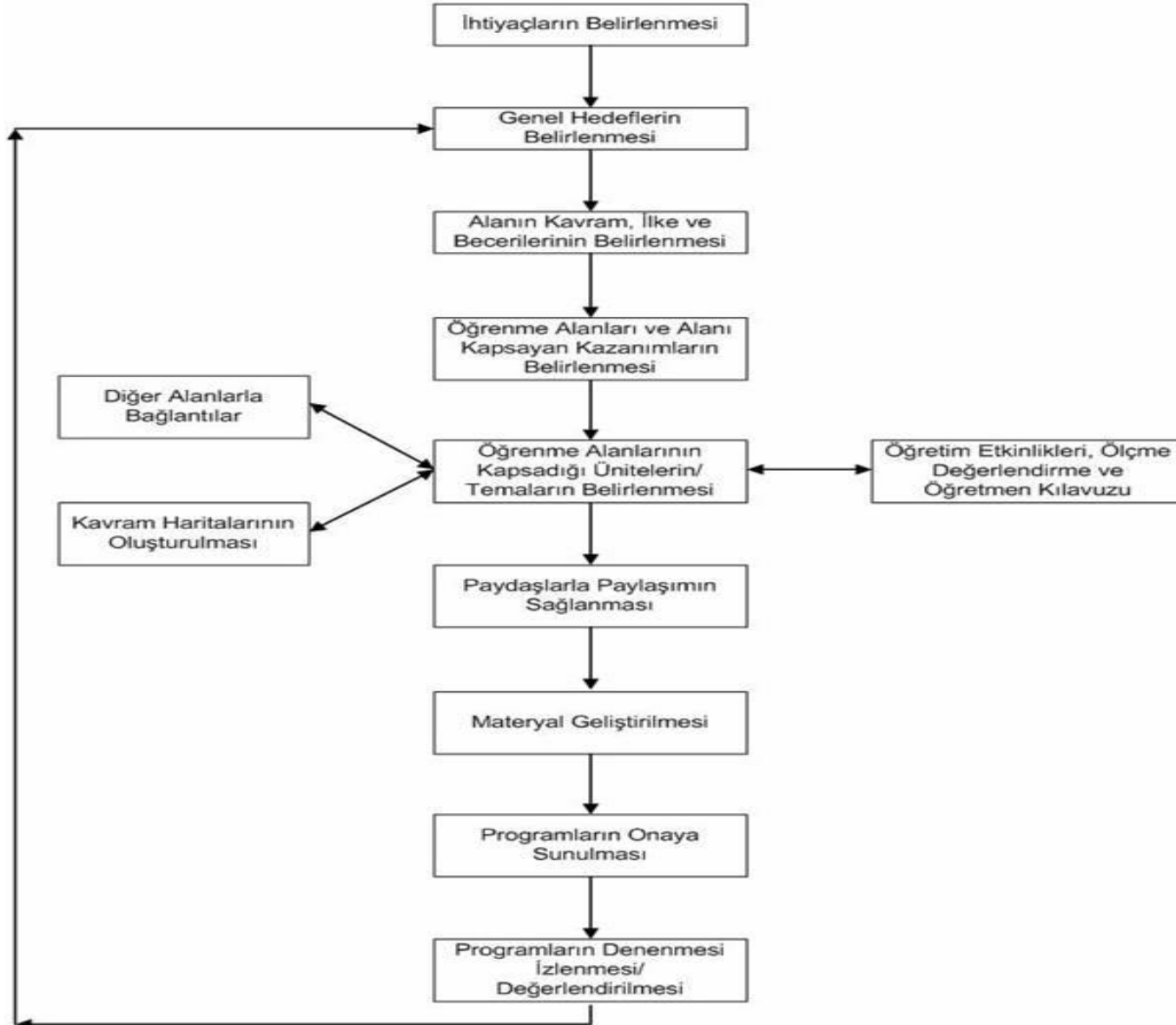
Taba-Tyler Program Geliştirme Modeli

MEB Yeni Program Geliştirme Modeli

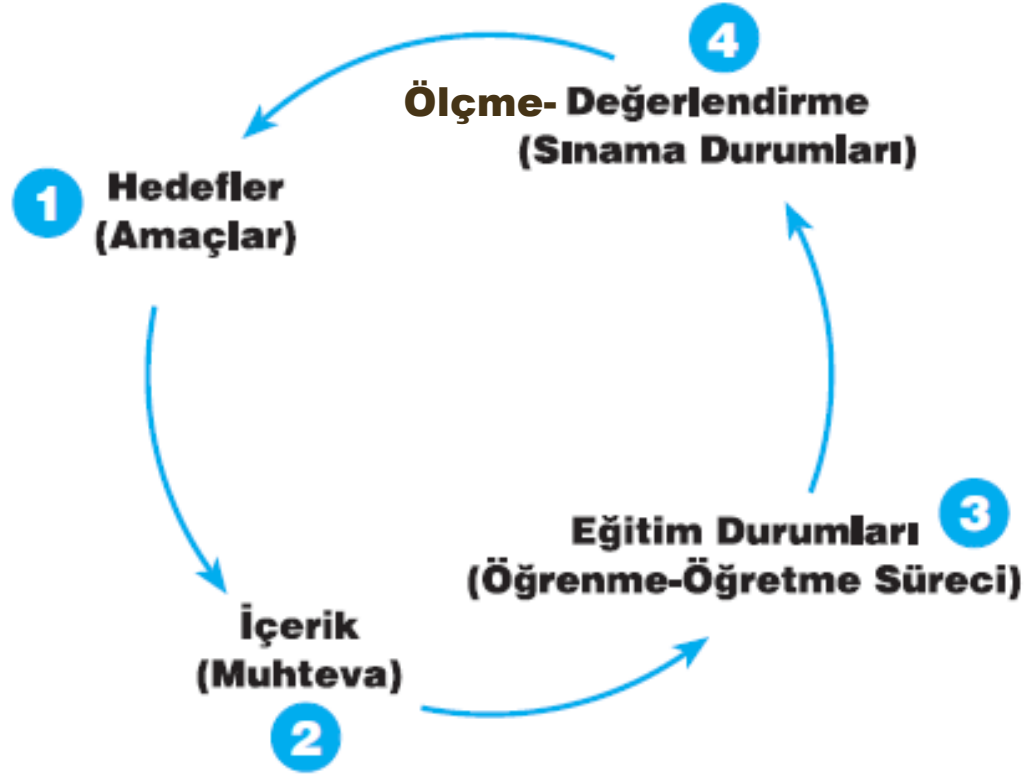

3. PROGRAM GELİŞTİRME MODELİ

Bir program tasarısı ;

Öğelerinden oluşur

- **EĞİTİM PROGRAMLARININ İÇERİK BOYUTU**

- Programın içerik boyutunda belirlenen amaçlara ulaşmak için “**ne öğretelim?**” sorusuna yanıt aranmaktadır.

● Seçilen içerik;

- 1. Hedef davranışlarla tutarlı olmalı
- 2. Öğrenci için anlamlı olmalıdır.
- 3. Öğrencilerin gelişim düzeyine uygun olmalı.
- 4. Güncel olmalı.
- 5. Bilimsel açıdan doğru olmalı.
- 6. Öğrencilerin ön bilgilerine ve geçmiş yaşantılarına uygun olmalı.

- 7. Uygulanabilir olmalı.
- 8. Kendi içinde tutarlı olmalı.
- 9. Kullanılabilir ve yararlı olmalı.
- 10. Ekonomik olmalı.
- 11. Öğrenilebilir ve gerçek yaşamla ilişkili olmalı.
- 12. Anlamlı olmalı.
- 13. Sistematik olmalı.
- 14. Öğrenciyi düşünmeye yöneltmeli.

- **İçerik düzenlenirken uyulması gereken bazı kurallar vardır. Bunlar;**

- Somuttan soyuta,
- Basitten karmaşığa,
- Kolaydan zora,
- Yakından uzağa olarak sıralanabilir.
- İçerik aşamalı ve biri birinin ön koşulu olacak şekilde sıralanmalı.

Bir eğitim programında, amaçlara ulaşmayı sağlayacak konu içeriği genellikle çok geniş olduğu için, içerik belirlenirken belli ölçütler kullanmak gerekmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ölçütlerden biri değildir?

A) Toplumsal fayda

B) Bireysel fayda

C) Gelişim özellikleri

D) Konular arası ilişkilendirme

★ İçeriğin sunulma biçimi

Bir öğretim programının “içerik” boyutu değerlendirilirken aşağıdaki sorulardan hangisine “Evet” yanıtı alınırsa içerik için “Uygundur” denilebilir?

A) Çağdaş bulgulara dayalı mı?

B) Öğrenci davranışı olarak ifade edilmiş mi?

C) Öğrenci merkezli etkinliklere uygun mu?

D) Eğitim süreci sonunda ortaya çıkacak ürün tanımlanmış mı?

E) Öğretim materyalleri belirtilmiş mi?

İÇERİK DÜZENLEME YAKLAŞIMLARI

- **1. Doğrusal Programlama Yaklaşımı:**

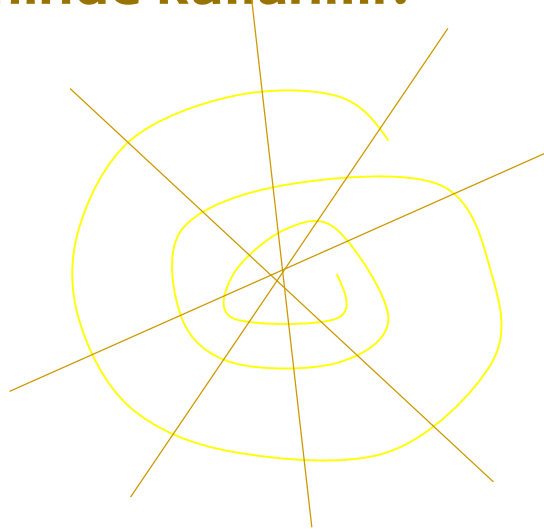
- Tyler tarafından geliştirilmiştir. Birbiri ile ardışık sıralı, yakın ilişkili, zorunlu ve önkoşul öğrenmelerin ağırlıklı olduğu konuların düzenlenmesinde kullanılır. Matematik, Tarih, Fen bilgisi gibi aşamalılık özelliği taşıyan dersler için kullanılır.

● 2. Sarmal Programlama Yaklaşımı:

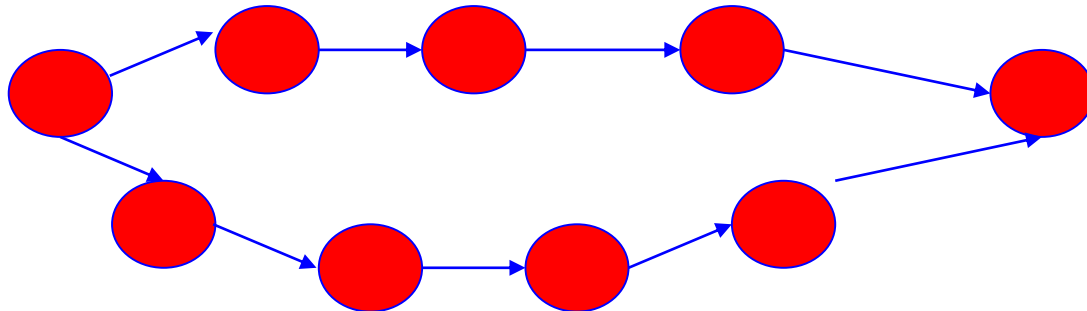

- Bruner tarafından önerilmiştir. İçerik, doğrusal bir sıra izlemez. Daha önce öğrenilmiş konular gerektiğçe tekrar edilebilir. Bu programla hazırlanmış içerikler daha esnektir. Her konunun kendi içindeki konuları arasında bir ardışıklık söz konusu olabilir. Öğrenme süresi ve öğrenilecek konular kontrollüdür. Özellikle yabancı dil öğretiminde kullanılır.

- **3. Modüler Programlama Yaklaşımı:**
- **Vygotsky tarafından geliştirilmiştir. Konular modüller halinde düzenlenir. Modüllerin birbirleriyle ilişkili olması beklenmez. Önemli olan modüllerin anlamlı bir bütün oluşturmasıdır. Konuların hangi sırayla öğretileceği açısından esnektir. Öğretim sonunda alınacak sonuçlar bellidir. Her modül kendi içinde doğrusal, sarmal gibi yaklaşımlarla düzenlenebilir. Meslek ve beceri eğitimi gerektiren derslerde kullanılır. Vatandaşlık, fen bilgisi gibi derslerde kullanılır.**

Soru : İçerik düzenlenirken konuların öbekler hâlinde düzenlendiği, bu öbeklerin birbirleriyle ilişkili olmasının beklenmediği, ancak her birinin anlamlı bir bütün oluşturması gerektiğini vurgulayan programlama yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir? (KPSS 2007)

- A) Modüler   B) Proje merkezli   C) Piramitsel
D) Doğrusal   E) Sarmal

A

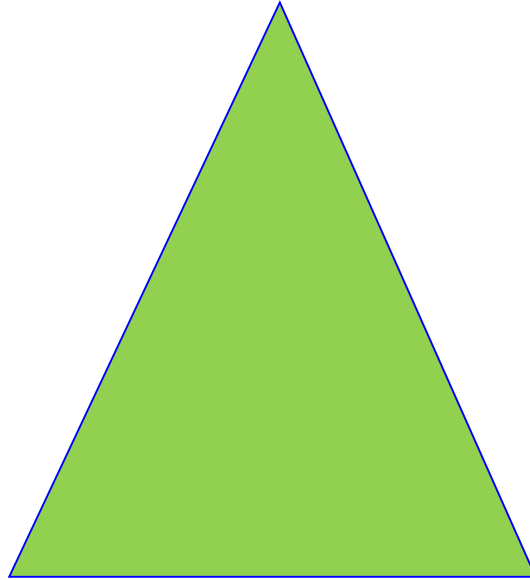
8. Sedat Öğretmen, beden eğitimi dersinde voleybol, basketbol ve hentbol oyunlarının benzer görünmekle beraber farklı özelliklerde olduğunu düşünür ve bu oyunların öğretiminde farklı yöntem ya da teknikler kullanır. Her oyunu kendi içinde organize ederek öğretir.

Buna göre, Sedat Öğretmen'in aşağıdaki içerik programlama yaklaşımlarından hangisini kullandığı söylenebilir?

- A) Sarmal Modüler C) Doğrusal
D) Tematik E) Geniş alanlı

- 4. Piramitsel Programlama Yaklaşımı:
- İlk yıllarda geniş tabanlı konuların yer aldığı ileriki yıllarda konuların gittikçe daraldığı ve uzmanlaşmanın olduğu bir yaklaşımdır. Program esnek değildir. Öğrencinin programın sonunda durumu bellidir. Alanın uzmanı olur.

KPSS/2004

İlk yıllarda geniş tabanlı konuların yer aldığı ileriki yıllarda daralarak uzmanlaşmanın olduğu içerik tasarım modeli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğrusal

B) Modüler

Piramitsel

D) Sarmal

E) Çekirdek

ÇEKİRDEK PROGLAMA YAKLAŞIMI

Çekirdek programda ise *ilk önce ortak öğrenilecek konular verilir. Sonra öğrencilere seçenekler sunulur ve ilgi duyduğu alanlarda ders almaları sağlanabilir.*

Sözelimi, Fen Bilgisi konuları çekirdek programla; Fizik, Kimya, Biyoloji konuları da ilgi alanlarıyla alınır ve buna göre içerik düzenlemesi yapılır.

ÇEKİRDEK PROGLAMA YAKLAŞIMI

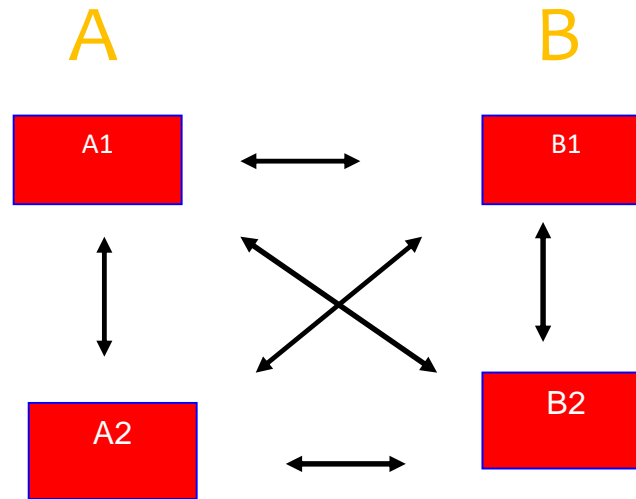

● 6. Konu Ağı-Proje Merkezli Program

Yaklaşımı:

- **J.Dewey** tarafından önerilmiştir. Öğrencilere konuların ağı bir harita gibi çıkarılır. Belirli zamanlarda nerelerde olmaları gerektiği söylenir. Konular küçük projeler olarak da belirlenebilir. Konuların içeriğine öğrenciler grup ya da bireysel olarak kendileri karar verir.

● 7.Sorgulama Merkezli Programlama Yaklaşımı:

- **J.Dewey** tarafından önerilmiştir. İçerik öğrencilerin sorularına göre düzenlenir. Öğrencilerin soruları ve gereksinimleri ön planda tutulur.

Sosyal bilgiler dersinde, teknolojik ürünlerin hayatımızda yaptığı değişikliklerle ilgili içerik düzenlemesinde, sorgulama merkezli programlama yaklaşımı kullanılacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu yaklaşıma uygun içerik düzenleme aşamasında sorulabilecek bir soru değildir?

- A) Alana ilişkin bilimsel dokümanlara ne kadar sıklıkla yönlendirmektedir?
  - B) Konunun yaşamsal önemi nedir?
  - C) Ele alınacak konular evrensel nitelikte midir?
  - D) Okul dışında öğrenilmesi zor olan bilgiler nelerdir?
- Birden fazla uzmanlık alanı seçeneği sunmakta mıdır?

● 8. Disiplinlerarası Programlama Yaklaşımı:

- **Merkeze alınan bir derste işlenen konu diğer derslerde de benzer olarak veya aynısı işlenir. Dersler arasında ilişki kurulur. Örnek: mihver ders olan Hayat Bilgisi dersinde 23 Nisan Bayramı işlendiğinde diğer derslerde de aynı konu işlenir.**

Ait Olduğu Yaklaşım

Dayandığı Eğitim Felsefesi

Anahtar Sözcükler

Uygulama Alanlarına Örnek

Esneklik

	Ait Olduğu Yaklaşım	Dayandığı Eğitim Felsefesi	Anahtar Sözcükler	Uygulama Alanlarına Örnek	Esneklik
Doğrusal (Tyler, Bloom)	Davranışçı Yaklaşım	Daimicilik ve Esasicilik	Aşamalılık, Ön Koşul, Öğrenme, Temel Dersler	Fen, Sosyal, Matematik	Esneklik yok ya da çok az
Sarmal (Bruner)	Bilişsel Yaklaşım	İlerlemecilik	Yatay İlişki, Derinlemesine Genişleterek Tekrar	İngilizce, Türkçe vb. Dil Dersleri, Matematik	Esneklik var
Modüler (Vygotsky)	Bilişsel Yaklaşım	İlerlemecilik ve Yeniden Kurmacılık	Öğrenme Üniteleri (Öbekleri), Meslek ve Beceri Eğitimi, Bağımsız Dersler, Anlamlı Bütün	Beden Eğitimi, Beceri Dersleri, Eğitim Bilimleri	Esneklik var
Piramitsel	Bilişsel ve Davranışçı Yaklaşım	Geleneksel ve Çağdaş Eğitim Anlayışları	İlk Yıllarda Geniş Tabanlı Konular, Gitgide Kapsamda Daralma ve Uzmanlaşma	Tıp Eğitimi ve Lisans Programları	Esneklik yok
Çekirdek (J. Dewey)	Bilişsel Yaklaşım	İlerlemecilik ve Yeniden Kurmacılık	Ortak ve Seçmeli Dersler, Birden Fazla Alan, İlgililik ve Yeteneğe Göre Alan Seçimi	Alan Seçimi	Esneklik var
Konu Ağı - Proje Merkezli (J. Dewey)	Bilişsel Yaklaşım	İlerlemecilik ve Yeniden Kurmacılık	Proje Tabanlı, Konu Ağı, Harita	Fen ve Teknoloji Ağırlıklı Dersler	Esneklik var
Sorgulama Merkezli (J. Dewey)	Bilişsel Yaklaşım	İlerlemecilik	Öğrenci Soruları, Sorunları ya da İhtiyaçları	Öğrenen Merkezli Program Tasarımları	En esnek program

- SORU :
- I. İçeriğin alt konuları arasında ardışık sıralanmaların olduğunu ve yeri geldiğinde önceki öğrenilenlerin daha kapsamlı olarak yeniden öğretilmesi gerektiğini savunan bir içerik düzenleme yaklaşımıdır.
- II. Aşamalılık özelliği taşıyan konuların düzenlenmesinde kullanılan, ardışık, sıralı, yakın ilişkili ve zorunlu konulara uyan bir içerik düzenleme yaklaşımıdır.
- III. Öğrenme ünitelerinin öbeklere ayrıldığı, konuların öğretim sırası esnek, her dilimin bir bütün oluşturduğu içerik düzenleme yaklaşımıdır.

● **Yukarıda özellikleri belirtilen içerik düzenleme yaklaşımları aşağıdakilerin hangisinde doğru sırada verilmiştir? KPSS 2009**

●	I	II	III
●	A) Piramitsel	Doğrusal	Modüler
●	B) Sarmal	Doğrusal	Piramitsel
●	C) Çekirdek	Piramitsel	Modüler
●	D) Sarmal	Doğrusal	Modüler
●	E) Sarmal	Çekirdek	Piramitsel

● **CEVAP : D**

- **EĞİTİM DURUMLARININ DÜZENLENMESİ**
- Eğitim durumları program geliştirme çalışmalarının süreç boyutunu oluşturmaktadır. Öğrenciye istenilen davranışların kazandırılmasını sağlayan öğrenme yaşantılarının düzenlenmesi bu aşamada ele alınmaktadır.
- Öğrencilerde istenilen davranışların geliştirilebilmesi için yaşantıların etkili biçimde düzenlenmesi gerekmektedir. Bunun içinse öğrenme- öğretme süreçlerinin nasıl gerçekleştirilmesi gerektiğinin; temel öğretme-öğrenme strateji yöntem, ve tekniklerinin bilinmesi ve uygulanması gerekmektedir.
- ***Program içerisinde ayrı dersler olarak göreceksiniz***

Planlı eğitim sürecinde cevap verilmesi gereken bazı sorular

Cevap aranan soru	Ortaya çıkan eğitim boyutu
1. Niçin eğiteceğiz?	1. Eğitimin amacı
2. Ne öğreteceğiz?	2. Eğitimin içeriği
3. Nasıl kazandıracacağız?	3. Eğitimin yöntemi
4. Nerede eğiteceğiz?	4. Eğitimin ortamı
5. Ne kadar öğrenildi?	5. Ölçme ve değerlendirme